

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Árany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kiszgazda, Földmunkás és Polgári Párti ujság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Árany Bika bérház) félemelet. Telefon: 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Takarékosság

A stabilizáció felszínre hozta a takarékoság jelszavát. Nemcsak az állami vonalon, nemcsak a közületeknél, hanem a magángazdaságban is a takarékoság szempontjait hangsúlyozták és annak érvényesítésére törekednek.

Az észszerű takarékoság ellen nem lehet szót emelni, sőt helyeselni lehet és kell, azonban a túlzott takarékoság ellen igenis már kezdetben szót kell emelni és a nagy takarékosági lázat lefokozni a hasznosság és észszerűség szintjére.

Ma, mikor itt kopogtat ajtónkon a fenyegető, magyaránny munkanélküliség, mikor iparos, kereskedő már a forgalom csökkentéséről kezd panaszkodni, nagyon meg kell gondolni, hogy a takarékoság ne menjen az élet rovására.

Takarékosságból építette le az állam és építik le a közületek az alkalmazottak tiszteit. Most következik a magánalkalmazotti B-lista, következnek a munkás-elbocsátások. Mindmennyi tényező, ami csak a szociális nyugtalanságot fokozza és az egzisztenciák tömegét teszi ki a bizonytalanságnak. Ova kell inteni a magángazdaságot, hogy ne menjen tulszába a takarékosággal és az ne egyedül és kizárólag alkalmazottak elbocsátása révén gyakorolja. Veszedelem lenne, ha a magángazdaságban még a kényszerű állami létszámcsoökkentés is is túl akarnák szárnyalni és túljenni a közalkalmazotti B-listán. Hiszen láthatják és hallhatják azt a rengeteg panaszt, ami az állami és közületi B-listázás ellen felmerült és láthatják, hogy az egész akció több szöri korrekcióra szorul.

A magángazdaság, üzemek, gyárak, ipari és kereskedelmi vállalatok gondoljanak arra, hogy ahány elbocsátás történik, annyi fogyasztó esik ki. Az egész gazdasági élet körforgás, melynek lendületre, folyton fokozódó energiákra van szüksége. A vásárlóképesesség folytonos csökkenését idézi elő, ha az alkalmazottak újabb és újabb tömegei válnak munka és keresetnélkülivé. De az állam bevételeire is háttal van ez a folyamat. Hogy csak egy példát említsünk. A leépített alkalmazott nem tud lakbért fizetni, ennek következtében a háztulajdonos nem tudja befizetni a lakbéradót, a keresetnélkülivé vált ember fogyasztása a minimálisra zsugorodik, a közvetet csak kiesés mutatkozik, és így tovább lehetne variálni a példákat.

Igen helyes a Kiszgazda Párt álláspontja, amit a magánalkalmazotti B-listázásoknál már is felmerült káros jelenségekkel szemben elfoglalt. Az üldözési és osztályellenes jelleg kezd mutatkozni ezen a téren. Még ha ez is hozzájárul a létszámcsoökkentés okozta elégtelenséghez, akkor valóban olyan helyzettel állunk szemben, aminek megvál-

A román területi bizottság az 1938-as magyar-román határ mellett döntött, elutasította a magyar területi igényeket

Ausztrália még egy kísérletet kíván, hogy minél kevesebb magyar maradjon idegen uralom alatt

Párisból jelentik: A román területi és politikai bizottság csütörtökön tárgyalta a magyar-román határ kérdését.

Keith ausztráliai delegátus megállapította, hogy egyfelől bizonyos, hogy a kiszabott területen nyilvánvalóan sok magyar marad, másfelől gazdasági szempontból Romániának szüksége van a kérdéses területre, és kérte a nagyhatalmak képviselőit, adjanak elő minden okot, amelyek a 2. szakasz formálását meg szabják.

Az amerikai Harrymann megállapította, hogy az amerikai kormány már 1945 decemberében módosítást javasolt a magyar-román határ kérdésében. Ez a határ talán jobban megfelelne az etnikai határoknak. Így csökkennének azoknak a magyaroknak a száma, akik román uralom alatt élnek. Magyarország és Románia között az elmentek ugylátszik túl mélyek és túlmennek a határkérdésen, de mivel szomszédállamokról van szó, kívánatos volna a magyar-román együttműködés. Az elmenteket talán a két ország közötti közvetlen tárgyalások tudnák csökkenteni.

Az angol Jebb emlékeztet arra, hogy amikor a külügyminiszterek ebben az ügyben döntést hoztak, egyikük sem volt meggyőződve a magyar követelések meg alapozottságáról. Ezért határozta az 1938 január előtti határ fenntartása mellett. Szerinte a román kisebbségi törvény megfoszja a problémát a kiélezettségétől és gazdasági okok is a javasolt megoldás mellett szóltak. Mint mondotta, veszélyes megzavarni egy ország gazdasági életét, területi amputációval még akkor is, ha azok részben indokoltak látszanak.

A francia Catroux véleménye szerint a gazdasági érdekek és néprajzi tényezők állnak itt harcban egymással. A javasolt megoldás nem kielégítő, de nem szabad Románia gazdasági integritását tönkretenni.

Ezután ismét az ausztráliai Keith szólt fel. Nem foglalt határozottan állást a magyar követelések mellett, de leszögezte, hogy a delegátusok ne irjanak alá olyan megoldást, amelyek helyessége nem egészen világos. Több százezer magyarról van szó, akiket arra ítélnék, hogy idegen uralom alatt éljenek.

toztatására teljes erővel törekedni kell.

Ezen túlmenően vissza kell szorítani a túlzott takarékoságot jelentő kártékony folyamatot. A túlzott takarékoság ugyanis

Kérte, tegyenek meg minden elővigyázatossági intézkedést, hogy a megoldás megfelelő legyen. Javasolta, hogy a bizottság fogadja el a 2. szakaszt, és fűzze hozzá, hogy a bizottság felszólítja a négy külügyminisztert, hogy a végleges megszövegezés előtt vizsgálja meg, van-e mód arra, hogy határmódosítás formájában olyan megoldást találjanak, amely lehetővé teszi, hogy Magyarország méltányos feltételek mellett minél nagyobb számú honfitársát visszazerezze.

A szovjet Bogomulov megjegyezte, hogy a négy nagyhatalom sok gondnal vizsgálta meg a magyar-román kérdést. A magyar és román delegátusok expozéja semmilyen formában nem változtatott a Szovjet Unió álláspontján.

Hosszabb vita után szavazásra került a sor és a 2. szakaszt, amely az 1938-as határ helyreál-

lításáról szól, 10 szavazattal erdélyi megszövegezésben fogadták el. Ausztrália és Dél-Afrika kiküldöttje tartózkodott a szavazástól. Keith kérésére jegyzőkönyvbe vették azt az ausztráliai fenntar-

A döntés fájdalmas... Páris: A román területi és politikai bizottság döntésével kapcsolatban a magyar békedelegáció részéről azt mondták, hogy a döntés fájdalmasan érinti a magyar közvéleményt. A magyar kormány mindent megkísérel, hogy a nagyhatalmakat álláspontjának megnyerje és részben ezzel függtek össze a kormány külföldi látogatásai is. A béketárgyalásokat illetően nem táplálunk különleges illúziókat, mégis számítottunk arra, hogy a nagyhatalmak elvi nyilatkozatai és az igazságos békére való törekvés bizonyos rendezést fog eredményezni ebben a kérdésben

tást, hogy a békeszerződés végleges megszövegezése előtt tegyenek kísérletet a kérdés olyan rendezésére, hogy minél kevesebb magyar maradjon idegen uralom alatt.

Sajnos, már a tárgyalások első napjaiban meg kellett állapítanunk, hogy ezek a magasabbrendű szempontok háttérbe szorultak. A döntés azt mutatja, hogy még a legutóbbi szerény javaslatunknak is utjába állott a külügyminiszterek tanácsának döntése. Az ausztráliai delegátus felszólalása csak azzal az eredménnyel járt, hogy észrevételét jegyzőkönyvbe foglalták. Maga a konferencia ebben a kérdésben kimondta az utolsó szót. Egyébként pénteken délután 4 órakor ülést tart a magyar politikai és területi bizottság.

Byrnes beszéde Stuttgartban

Byrnes amerikai külügyminiszter beszédet mondott Stuttgartban. Leszögezte, hogy az Egyesült Államokban megtanulták: a békét és jólétet nem lehet megszerezni valamelyik más ország békéjének, vagy jólétének árán. Az USA segítést megservezni az Egyesült Nemzeteket s hiszik, hogy a szervezettel meg fogja állítani a háborút indító, támadó nemzeteket. Az amerikai nép békét kíván, tartós békét. Szembehelyezkedik olyan durva és bosszualló rendszabályokkal, amelyek maguk után hozzák a béke megszegését. A militarizmusútló való mentesség lehetőségeit fog nyújtani a német népek ha meg akarja ragadni az alkalmat, hogy nagy energiáit és képességeit a béke munkájára fordítsa.

Byrnes ezután rámutatott arra, hogy a jóváhagyás és demilitarizálás során Németországnak meg kell hagyni olyan arányú iparát, amelynek segítségével képes lesz fenntartani az átlagos európai színvonalat. Az elfoizditott üzemeiket jóváhagyással és szövetségeseknek kell adni. Az Egyesült Államok nem járulnak hozzá, hogy Németországból nagyobb jóváhagyást szállítsanak el, mint amekkorát a potsdami megállapodás előír. Byrnes ezután

az övezetek egységesítésére vonatkozó amerikai szándékokról beszélt, mely Amerikának szándékában van s eddig már a brit kormány is hozzájárult ahhoz, hogy az övezetek egységesítésében résztvegyen.

Az amerikai külügyminiszter ezután kijelentette, hogy a nácizmus vezetőit félreállították s az amerikai kormány sohasem áll szándékában a német néptől megtagadni saját belügyeinek intézését, mihelyt arra alkalmasá válik a demokrácia úján. A katonai megszállás főcélja Németország demilitarizálása és nácizálás volt. A potsdami megállapodás nem mondja ki, hogy sohasem lehet német központi kormányzat. Több mint egy év múlt el az ellenségeskedések befejezése óta és nem lehet többmillió embert arra kényszeríteni, hogy sorsát illetően bizonytalanságban éljen. A szövetségesek haladéktalanul fel kell tártani a német nép előtt a békerendezési feltételeket, amelyek elfogadását és megtartását a német néptől elvárják. A szövetséges megszálló erőket ezután annyira kell korlátozni, hogy az elégséges legyen a szabályok megtartásának biztosítására. Biztosítani kell azonban, hogy Németország nem fog újra fegyverkezni, mint az első világháború után tette. A biztonsági haderőknek még hosszú ideig kell Németországban maradniuk s míg szükség lesz erre, az Egyesült Államok hadserege része lesz a megszálló haderőknek. — Ugyanakkor, amidőn ragaszkó-

dunk ahhoz, hogy Németország tartsa tiszteletben a béke, a jószomszédi iszony és emberiség elvét, nem kívánjuk, hogy Németország bármely hatalomnak, vagy hatalomnak csatlósá legyen. Itt az ideje meghatározni: az új Németország szabad, független voltát az Egyesült Nemzetek elismerék s mind Németország, mind Ausztria, mind Európa békéjének érdeke, hogy a két ország külön utakon járjon.

Ezután Byrnes kijelentette, hogy azok a Potsdamban kijelölt területek, melyek Németország részét voltak és ideiglenesen Lengyelország és a Szovjet Unió részévé váltak, a békeértekezlet végző döntéseinek hatálya alá esnek. A kormányfők hozzájárultak ahhoz, hogy a béke rendezésében támogatni fogják a szovjet és lengyel kormányok javaslatát. Az Egyesült Államok támogatni fogja Lengyelország északi és keleti határainak kiigazítására vonatkozó kívánságát és nem hiszi, hogy meg lehetne tagadni Franciaországtól, amelyet 70 év leforgása alatt Németország háromszor rohamt le, a Saar vidékre emelt igényét, viszont ez esetben a francia jóváhagyási igényeket módosítani kell. Az USA kormánya ezen túlmenően nem fog Németországgal szemben elismerni semmi olyan igényt, amely vitathatatlanul né-

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1-b.

met területet érín, vagy semmi-lyen felosztást Németországnak amelyet az érintett lakosság maga nem kíván. Az amerikai nép, amely a szabadságért küzdött, nem kívánja rabsorba taszítani a német népet. A szabadságot meg kell osztani másokkal és tiszteltetben kell tartani. Az ame-

Nagy Ferenc tárgyalásai Párisban

Párisból jelentik: Nagy Ferenc miniszterelnök csütörtökön a nagy hatalmak képviselőivel Visnaskij, a Szovjet Unió külügyminiszter-helyettesével, Byrnes amerikai külügyminiszterrel, Bidauld francia miniszterelnök és külügyminiszterrel, valamint Smuts dél-afrikai miniszterelnökkel folytatott párisi tárgyalásait. A miniszterelnök előreláthatólag szombaton a kora délelőtti órákban Budapestre érkezik.

Molotov visszatért Párisba

Molotov szovjet külügyminiszter váratlanul visszaérkezett a francia fővárosba, ahova csak a hét végére várták. Csak a szovjet külügyminiszter visszaérkezése után került nyilvánosságra, hogy az utóbbi két napot Berlinben töltötte, ahol a németországi szovjetzóna vezetőivel folytatott tárgyalásokat.

Massaryk nyilatkozata a határkérdésről

Az AFP munkatársának arra a kérdésére, hogy mi a csehszlovák kormány magatartása a csehszlovák-magyar határ ügyében, Massaryk csehszlovák külügyminiszter kijelentette, hogy Csehszlovákia kész megvárni a demokratikus Magyarországgal minden vitás kérdést. Az AFP munkatársa ezután az iránt érdeklő-

Vetőmaghitel, építkezési kölcsön, magyar munkások külföldi bér munkája...

MTI jelenti: A Gazdasági Főtanács legutóbbi ülésén a következő fontosabb határozatok hozta: **Hat és félmillió forint hitelt szavazott meg az aszálykárosult gazdák inszégvetőmag akciójára és az őszl minőségi vetőmag akcióra.** Az aszálykárosult gazdák között ezer vagon vetőmag kerül szétosztásra. A gazdák másszanként tíz forint vételárért és 3 forint utalványdíjat fizetnek, a vetőmag vételárának többi részét 1947. év folyamán természetben kell visszazárni. Az inszégvetőmag akcióban csak az a gazda részesül, akinek rászorultságát tüzetes egyéni vizsgálat állapítja meg. A minőségi vetőmagért a gazdák a kiosztás alkalmával ugyanolyan fajtájú nem minőségi terményt adnak, ezenfelül november 30-ig másszanként 12 forint minőségi felárat kell fizetni.

Felszólította az Anyag- és Árhivatait, hogy a gazdálkodó lakosság szükségleteit ellátó kézműiparosok, különösen a patkó- és szerszámkovácsok, valamint a kádárok által felszámítható árakat legelőszörben szabályozza, továbbá vizsgálja felül a kész bőr és bőrcikk árát is. Intézkedett Csehszlovákiából 250 vagon cukor mielőbbi behozatalának biztosítása, valamint az őszl cukorkampany gyors lefolytatása érdekében. Széleskörű intézkedéseket fogantatott a munkanélküliség leküzdésére. 3 millió forint kölcsönt helyeztek kiállításba az új építési miniszter által létrehozandó magánérdekeltség részére, ha az biztosítja mintegy 21 millió forint összegű építkezések lebonyolításával kb. 200 ipari építőmunkás foglalkoztatását.

A Gazdasági Főtanács állást foglalt a külföldi bér munkák oly módon való megszervezése tekintetében, hogy a munkanélküli építőmunkások államlag szervezett csoportokban vállalnak külföldi bér munkát s ott lakáson és ellá-

Borotvakészlet	2.-	frt
Borotvapenge	30	frt
Borotvaszappan	1.50	frt
Mandulaszappan	1.-	frt
Fogkrém	1.80	frt
H & T Y ILLATSZERTÁR		
Hangya-újtáró	Piao	utca 40.

rikai nép Németország kormányzását vissza fogja adni. Segíteni fogja a német népet abban, hogy megtalálja visszavezető útját a világ szabadságszerető nemzetei között, az őt megillető becsülethes helyen — fejezte be beszédét Byrnes külügyminiszter.

Hivatalos közlemény szerint Gruber, osztrák külügyminiszternek Párisban alkalma volt a francia fővárosban tartózkodó Nagy Ferenc miniszterelnökkel és Gyöngyösi János külügyminiszterrel hosszabb barátságos megbeszélést folytatni. A megbeszélés során kialakult az a kétoldali vélemény, hogy a két szomszédos ország közötti megbeszéléseket folytatni fogják.

Páris, szeptember 6. A négy külügyminiszter Molotov kezdeményezésére péntek délelőtti összejövetelén a francia külügyminiszteriumban, a távollevő Byrnes amerikai külügyminiszter a h. külügyminiszter képviseli (MTI).

dött, folytató-e már megbeszélések a határkérdésről a két köztársaság között. Clementis és én — válaszolta Massaryk — már bizonyos érdeklődésben állunk a magyar küldöttséggel, de területi kérdésekről nem tárgyalunk. A kisebbségi problémáról szólva Massaryk Csehszlovákia ismert álláspontját fejtette ki. (MTI)

Befejeződött a miskolci események vizsgálata

A belügyminisztérium sajtóosztálya jelenti, hogy a Miskolcon július 30-án és augusztus 1-én lefolyt eseményekkel kapcsolatos ügyben a budapesti főkapitányság politikai rendészeti osztálya a vizsgálatot befejezte. Az áldozatok közvetlen bántalmazását, 12 embert a rendőrség átadta a budapesti néppüzsészségnek. Az augusztus elején eseményekkel kapcsolatban hat embert, mint közvetlen bántalmazókat szintén a néppüzsészségnek adták át.

Itt a tizfilleres

A debreceni aprópénzhiány megszűnőben van. Tegnap megérkeztek a Nemzeti Bank fiókjaihoz a 10 filleres érmék, amelyekkel kellő mennyiségben juttattak el a közforgalomba. A csinos 10 filleres érmék egyik oldalán galambot ábrázol a béke olajágával, a másik oldal az értékjelző számot tünteti fel. A közönség nagy örömmel fogadta mindenütt az új tizfillereseket, melyek kibocsátásával egyidejűleg kivonják a forgalomból az ércpénzt helyettesítő rosszminőségű inflációs papírbanköveket.

Férfiöltönyöket és fluruhákat, továbbá alakításokat, fordításokat mérsékelt árak mellett készíti ZSIBRITA szabómester

Szent Anna u. 47.

CSOKONAI KAMARA
Szeptember 7-én, szombaton 7 órakor **SZÍNHÁZ** Szeptember 8-án, vasárnap este 7-kor
Bolond Ásvayné
Nagy István felléptével.
Veszélyes forduló
Megnyitó előadás.
TELEFON: 10.

SZÍNHÁZ - MOZI

Bolond Ásvayné (Évadnyitó előadás)

Forró sikerű, élménytjelentő, a debreceni színház életében új korszak kezdetét ígérő szezonnyitó előadást tartott a Csokonai Színház prózái társulata Harsányi „Bolond Ásvayné”-jának felújításával. Belezna István igazgató 60 tagú társulata élém megkapó szavakkal köszöntötte a nézőteret zsúfolásig megtöltő közönséget, ígérte, hogy a debreceni színház az ország újáépítéséből azzal veszi ki részét, hogy a szellemi romokból a művészet palotáját tárja a közönség elé. Kérte Debrecen társadalmát tegye magáévá a színház nemes szándékát, fogadja szívvel, támogatassa a legnagyobb vidéki színházulató. Debrecen fogadja a magyar dal, magyar szó és tánc szellemi harcát azzal a szeretettel, amellyel ezek a művészek vállalták nemes feladatukat. A nagy hatást és szűnni nem akaró tapsot kiváltó megnyitó szavak után a társulat elénekelte a Himnuszot.

Az előadás tergelgyében Moóry Lucy döbbetenes erejű, mely művészi átéléssel formált Ásvaynéja áll, mely régi kedves ismerősök a debreceni közönségnek. A kitűnő művésznő új színekkel tette gazdagabbá emlékezetes szerepét, nagy gondossággal, műnanszokig kidolgozva alakítását, melyet egyéni művészet, elmélyülés, szuggesztivitás és a szerep áhítatos átélése jellemzett. Tapsvihar fogadta a kitűnő színésznőt és jeltéka közben is számtalanszor felcsattant a taps. Méltó partnere volt Nagy István, a társulat állandó vendégművésze, aki férfias játékkal, az egyszerűségig tisztelt művészet finom eszközeivel nagy sikert aratott. Daniss Győző rokonszenves tehetsége, széleskörű művésze, Szabó Samu és Ujvárossy Kató sikerült alakításai mellett örömmel láttuk viszont Kollár Liviát, aki kis szerepét is egyéni izzal töltötte meg. De az együttes minden tagja kifogástalanul nyújtott.

A műnvdéig gördülékeny, finom ötletekkel átszőtt, gondos rendezés Daniss Győző érdeme. A zenekar, mely Papp Tibor vezetésével a szünet alatt fáradhatatlan munkával készült fegyelmzett, kifogástalan nyitányával jó zenekart ígér a szezonra.

ÖRDÖGSZIGET. A filmen és regényben szászor megírt Francia Cvyana izgalmas, de egyben leírhatatlan nyomorúságos élete elevenedik meg az ördögsziget c. amerikai kalandregényében, melyet a Vigzínház mutatott be. A film nagyon valószínűen hat, szerelplői kitűnnek. Osztályzata: jeles. Megnézzük? — Aki szereti az izgalmas darabokat; igen.

Dr Holéczy Ákos az augusztus 15-i szerepléséről

Több oldalról érkezett panaszra ezúton hozom a közönség tudomására, hogy a múlt hó 15-én megtartott dr Rónai-féle szerzői esten zenekarom csak egy szám adására, kb. 15 perces műsorszámra lett szerződötve. A szerzői esten juttott tudomásomra, hogy az est főszáma a Holéczy együttes lenne, így bár nem készültünk hosszabb műsor adására, mégis mintegy 40-50 perces szórakoztató műsort adtunk. Én, a zenekarom, valamint a közönség félre lett vezetve a rendező által, mert mi egy szám adására szerződötünk, a közönség viszont egy egész estéi műsort várt tőlünk. A felelősség a rendezőre hárul a multkor rövid műsorért. Most a napokban vidéki turnékon Debrecen is meglátogatjuk s bár kárpótlással nem tartozunk ígérjük, hogy két és fél órási műsorunk alatt kitűnően fog szórakozni a minket mindig szívesen hallgató közönség.

Dr. Holéczy Ákos.

Engedmény a homoki gazdának

A közellátásügyi miniszter egy interpellációra válaszolva bejelentette, hogy a homokos földön dolgozó gazdák egy mázsa gabona helyett két és fél mázsa burgonyát szolgáltathatnak be. Mérséklést ígér azoknak a vidékeknek, ahol a termés 10 százalékkal kisebb volt, az átlagnál és

A magyar szabadság kivívásáért!

Tildy Zoltán köztársasági elnök a magyar szabadság kivívásában és a magyar demokrácia megerősítésében szerzett kimagasló érdemeit elismerésül Vorosilov, Konyev, Tolbuhin és Malinovszkij tábornagyoknak, Kuraszov vezérezredesnek, Szviridov altábornagynak, Illés Béla őrnagynak, Pusida követnek és a Szovjet Unió több tábornokának és tisztjeinek a Magyar Szabadság érdemrend ezüst fokozatát adományozta.

Hadifogolyvonat érkezik

Lapzártakor értesültünk, hogy egy hadifogolyvonat közeledik Debrecen felé. A szerelvényvel, Ermihiályfalva felől, ezer magyar hadifogoly jön. A vonatot tegnap este várták.

Hírek hadifogolyokról

Debrecenre érkeznek: Bográd János hadapródörömmester, miniszteri tiszt, szüleinek üzen Hatvan u. 4. szám alá, hogy jól van a 242/9. számú Mikitovai táborban. — Szabó Endre szüleinek a Telesi u. 76. szám alá üzeni, jól van, egészséges. Lagerszáma: 165. — Németi János feleségét értesíti, hogy érvélve operáltak már jól van és a 6077. számú kórházban van. — Ember Sándornak Hatvan u. 71. szám alá üzeni férje, hogy címe: Grolvika 6027. — Szóják Györgynek Gróf Leiningen u. 15. szám, férjétől kapott üzenetet. Jól van és lagerszáma 185. — Bánay Lajos civil üzeni hozzátartozóinak, hogy címe: Katic 280/1. — Ujj István (György) üzeni, hogy a 198/11. számú lágériben él. — Hegedűs Pál feleségének Keszai ut 58. szám alá üzeni, hogy jól van. Lagerszáma: Bölc 198/9. — Boorok Mihály honvéd Bellegré 501. szám alá üzeni, hogy nincs semmi baj. Címe: 185/3. — Nyáray János szabósegéd értesíti édesanyját, hogy a 120. számú petrovozdskij táborban van.

Vidékre érkeznek: Kádár Sándor feleségének üzeni, Hajdúszoboszlóra, hogy a lezsnoyvai kórházban dolgozik. — Ugyai István feleségének üzeni Egykerek. Főu. 25. szám alá, hogy kórházban konyhába dolgozik. — Szűcs Gábor feleségét Hajdúszoboszlón, hogy a 185. számú lágérlakója. — Bódi Ferenc nagynénjének üzeni Hajdúszoboszlóra, hogy jól van. Címe: Szarlatov. — Hoffmann János feleségének üzeni Nyírábrányba, hogy leveleime: Moezka postaifők 165. — Kurucz András szüleinek üzeni Hajdúszoboszlómba, hogy nincs semmi baja. Lagerszáma: Nikolvika 134/1. Rövidesen jön haza. — Filip György zászlós szüleinek Balmazújvárosra üzeni, jól van. Címe: Moezka 165. — Szabó Imre feleségének üzeni Hajdúszoboszlómba, hogy a 110. számú lágériben van. — Dobi István apját értesíti Balmazújváros, Daru-u. 8. szám alatt, hogy a 126/1. számú nikolajéri lágériben van. — Tarr József feleségének üzeni szüleinek üzeni Balmazújvárosra Ze. Nagy Jánosnál egyetemben, hogy jól vannak. Címük: Nikolajéri 126/1. — Széll Ferenc feleségét értesíti Hajdúszoboszlón, Koesuth u. 30. szám alatt, hogy a rudnyik 315/5. számú lágériben van. — Tacsai Imre feleségének üzeni Hajdúszoboszlómba, Désány István u. 74. szám alá, hogy jól van nincs semmi baja. Címe: Rudnyik 315/5.

Az alábbiak, vagy hozzátartozóik jelentkezzenek levél átvételé végett a Vöröskeresztnél, (Hatvan u. 6.): Török Sándor, Szabó Sándor, Juhász Sándor, Szepesi József, Varga József, Kemecsei János, Gál Tóni, Kovács Lajos Solyom József, Vigh József, Erdős Sándor, Medgyes János, Somjai Árpád, Szűcs László Mayer Erzsébet, Erő Sándor.

Termelők!

A szövetségi raktár már a Huszárlaktanyában is átveszi a terményeket. Csévestengerlétével a sertésvásárpénztár góréjában naponként délután 2 óráig.

Tantügyi rendeletek

Kormányrendelet jelent meg arról, hogy a vallásfelekezeti iskolákban alkalmazott tanárok, tanítók és egyéb személyze; létszámcsökkentéséről szóló rendelettel szabályozott eljárást az ország egész területén szept. 30-ig kell befejezni.

Igazolni kell a beszoigaltatasra szant valutak eredetét

A pénzügyminisztérium valuta-igyzosztálya közli, hogy deáért és egyéb külföldi valutát továbbra is akadálytalanul lehet beszoigaltatni, csupán igazolni, illetve nyomatékosan valószinüsíteni kell a valuta eredetét (levél, átutalás stb. bemutatása). Ilyen valutát átvesz minden pénzüintézet. 100 dolláros és ennél nagyobb címleteket lehetőbe kell helyezni. Ezeknek ellenértékét csak később fizetik ki. Az úgynevezett „hosszú” dollárokkal is ugyanez a helyzet.

Az atombombánál hatékonyabb fegyverek után kutatnak

A washingtoni hadügyminisztérium szövívője szerint az amerikai hadsereg légierejének mérnökkel beható kutatásba kezdtek olyan eljövendő védelmi fegyverek szerkesztésére, amelyek még az atombombánál is hatékonyabbak lehetnek. A szövívő szerint lehetséges, hogy az atombombát soha többé nem használják és a hadsereg légierejének műszaki emberei teljesen új fegyverekre összpontosítják munkájukat, valamint új légi hadviselési módszerekre és az elmult háborúban használt felszerelést nagyrészt kapcsolják.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A FÜGGETLEN IFJUSÁG TAGJAI reggel 8-tól 2-ig átvehetik a Független Ifjúság iradjában (Bajcsy-Zsilinszky u. 1. félemelet) a Vigzínház Mozgóban érvényes kedvezményes jegy váltására jogosító szelvényeket.

Vigzínház

mozgó
Ma 4, 3/8, 1/8 órakor
a legizgalmasabb amerikai kalandorfilm:
Ördögsziget
Fős.: Basli Rathbone
Victor Mc Laglen.

A DMTE műsoros sportbálja ma este 7 órakor az Arany Bika dísztermében Tornászok bemutatója és más sportbemutatók, énekszámok, táncok. Műsor után tánc.

Szeptember 8-án a Hősök Terén beszél a vidék parasztságához Nagy Ferenc miniszterelnök

Az Országos Magyar Parasztnapok eseményekben leggazdagabb napja szeptember 8-án lesz. Ezen a napon a seregszemlére érkezett parasztok egyrészt népviseleiben az Andrássy uton át felvonulnak a Hősök Terére, ahol délelőtt 11 órakor Nagy Ferenc miniszterelnök, a Magyar Parasztszövetség elnöke köszönti őket és fontos bejelentéseket tesz. Ezen a nagygyűlésen részt vesz Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes is nyolc tagú küldöttséggel. Háromszázezer résztvevő felvonulása nehéz szervezési munkát is jelentett és ezért hogy a tulzsfülsúlyt elkerüljék, úgy döntöttek, hogy a nagygyűlésen résztvevő parasztok három utcán vonulnak a Hősök Terére.

A városi erdők visszaszerzése, a Hortobágy ügye, a burgonya- és tűzifaellátás a debreceni képviselők és a polgármester közötti értekezleten

Utat mutat az a megbeszélés, amely tegnap délelőtt folyt le Szabó Kálmán polgármesterrel, Szigethy Gyula kiszagdapárti, Kovács János szocialdemokrata és Szabó István kommunista nemzeti képviselőkkel. Az értekezleten elhangzott, hogy Szabó Kálmán polgármester kérésére segítségére jönnek a város vezetőségének sok fontos kérdésben. Pártszempontokon felülmelkedve a nemzeti képviselők egyetemesen ki fogják állni a város mellett és támogatni fogják illetékes helyen a város jogos kéréseit.

A megbeszélésen elsőnek a városi erdők visszaszerzése került szóba. Szabó Kálmán polgármester utat mutat, hogy Vársay István pénzügyminiszterrel és Nagy Imre földművelésügyi miniszterrel együtt a debreceni városi erdők visszatartásának ügye megoldott, de azóta valahol elfelejtett. A városnak jelentős károkozást jelentene a költségvetési terhek viselésében a nagy területet hozó erdők visszaszerzése. Az erdők elvételkor jogtalanság történt a városi tisztviselők és alkalmazottak fájával. Ott állt az erdőben közel kétezer öl kiterjedésű, amelyre a vételárát a városi alkalmazottak már befizették, de az erdő állami tulajdonba kerülésével a fát, amelyet pedig már megfizettek, nem kapták meg.

A következőkben a Hortobágy ügyét tárgyalták. Nagyíván közleg földigénylőnek az Országos Földhivatalkozás Tanácsa 3400 holdat juttatott a Hortobágyból. Ez az intézkedés a hajdusági földigénylőkre sértelmes, mert kellett a hevesmegyei nagyívánoknak adni? Itt a város érdeklődni fog: tulajdonképpen hány kielégítetlen földigénylő van Nagyívánon s vajjon a község tényleg telepes község céljaira akarja a 3400 holdat felhasználni, vagy ami inkább valószínű: legelőnek, hogy így a község eddig legelőnek használt földjeit szártaként művelhessék.

A Hortobágy hasznosítására vonatkozó tervet ismertette ezután Szabó Kálmán polgármester. Ennek kapcsán Szigethy Gyula indítványozta, hogy a hajdusági községektől is hajtsanak legelőbér ellenében marhákat a Hortobágyra. Eddig ugyanis csak a debreceni gazdák jóságait legelték a Hortobágyon, a debreceniek állatainak száma azonban lecsökkent, így a Hortobágy megfelelő kihasználására a környékbeli nagyrészt legelő nélkül községekből kellene megfelelő megszervezés után a jóságokat a pusztára haj-

Azok, akiket Budán szállásoltak el, két csoportban, a Kossuth hidon és a Szabadság hidon keresztül özönlenek majd a Pestre érkezett résztvevői pedig a Nagy körúton vonulnak fel és így fordulnak be az Andrássy utra. A seregszemléit Tildy Zoltán közlélyéről nézi végig. A rádió szeptember 8-án egész napi műsorát az Országos Magyar Parasztnapok szolgálatába állítja. A felvonulásról és Nagy Ferenc beszédéről pedig helyszíni közvetítést ad. A magyar parasztság több mint negyedmillió embert mozgató ünnepeken résztvevőinek a pártok vezetői és a Szövetéses Ellenőrző Bizottság tagjai is.

tani. Így a városnak is több jövedelmét adja a pusztából.

A város költségvetését a jövő szombaton tárgyalják a belügyminisztériumban. Erre a tárgyalásra felutazik Szabó Kálmán polgármester, Ary Lajos a számvétség vezetője és dr. Nagy Zsolt, a jog- és pénzügyi igazosztály vezetője. A polgármester kérte a képviselőket, hogy a belügyminisztériumban méltassák Debrecen szomorú helyzetét: a súlyos háborús károkat, a fenyegető munkanélküliséget és így hassanak oda, hogy a belügyminiszter jóváhagyja a beruházások, közmunkák miatti deficitnek költségvetését.

A burgonyaellátás biztosítására tett intézkedésekről számolt be ezután a polgármester. Ezer vagyon burgonya szállítására megkapta a város a közellátásügyi minisztérium burgonyafőosztályától a szállítási engedélyt. A burgonyát Szabolcsból szállítják Debrecenbe, a Hangya telepen tárolják s a tél hónapokban jegyre osztják ki. A burgonya vételárát a város költségvetéséből terhelni szeretnék, amit januárban fizetnének vissza. Szigethy Gyula javasolta, hogy hívják fel az üzemetek, gyárakat, hogy munkásaiknak beszerzési kölcsönöket folyósítsanak.

A tűzifaellátás biztosításáról Simonkovács József, a közellátás vezetője referált. Debrecen tűzifa-szükségletét 4000 vagonra becsüli s eddig 500 vagon biztosított a város, előnyös üzlettel a 2340 forintra maximált fát 15 forintért, fűrészrelve 17,50-ért, féléprítva pedig 18 forintért fogják adni jegyre a kiskereskedők. A város a további szükségletet az erdőgazgatóságtól venné át úgy, hogy maga termeltetné ki, így kívánnak munkanélküli teremtést a sok munkanélkülinek. A fakitermelőknek élelmiszereket is kiutalásnak. A város számít ezután a környékből feljövő fára is. A megfelelő fedezet itt is hiányzik, előteremtéséről hitelművelet útján gondoskodnak.

A megjelent képviselők megkövetelték a város kérését. A jövő héten Budapestten együtt járnak el a polgármesterrel a földművelésügyi minisztériumban a városi erdők ügyében és a belügyminisztériumban a költségvetés elfogadtatása érdekében.

Angoragyapjút

és gubbanocot veszünk. Debreceni Gyapjufeldolgozó Üzem, Pesti utca 43.

Paradicsomot,

hulló almát minden mennyiségben átvessz a Hajdusági Konzervgyár, Dózsegi út. Telefon: 84.

Mechanikai kártolás,

fonás, harisnyakötés Megyery gyapjufeldolgozó üzemében — Szilgigeti utca 14.

Gyerekjáték

a fonás, ha a

Gyapjufeldolgozó

üzemnél kártolat.

Mosás, fehérítés, kártolás, fonás. Angoraszőrvétel, Pesti utca 43. sz.

Kiderült régi bűn

A debreceni államügyészségre beszállították Regöczy István debreceni, Szepesi utcai lakost, fűtőházi motorszereplő gyilkosság és többrendbeli rablás büntetével vádolva. Kétéves bűncselekményekre derült most fény. Regöczy a háborús események során az 1944. évben Álmosdra került családjával együtt, majd amikor az orosz felszabadító csapatok beérkeztek, eltűnt. A vád szerint ezalatt az idő alatt idegen katonai ruhában számos rablást, lopást, erőszakoskodást követett el és a rablott holmikat Álmosdi lakására szállította és ott akarta rak-

ározni. A házi gazdája, Bihari Mihály ez ellen tiltakozott, mire Regöczy összeverte Biharit, majd motorkerékpáron elvitte a magával tehetetlen idős embert, akét később holtan találtak meg, több lött seb volt rajta. Regöczy a sorozatos rablások során rettegésben tartotta a környéket, majd nyomtalanul eltűnt, míg most többben rátaláltak, felismerték és átadták az államügyészségnek. Regöczy tagad, és a bűncselekményeket másokra akarja kenni. Őrizetbe vették, bűnlajstromát most állítják össze.

Orsós Imre János professzort felmentette a népbíróság

A debreceni népbíróság dr. Tomola Béla elnökele alatt működő büntetőtanácsa pénteken tárgyalta dr. Orsós Imre János debreceni egyetemi tanár, a bőrklinika volt vezetője népelles büntetést. A vádirat szerint Orsós Imre János a Csaba bajtársi egyesület patronusa volt, a MONE (Magyar Orvosok Nemzeti Szövetsége) választmányi tagja. Ezenkívül vádolták azzal is, hogy a Csaba bajtársi egyesület egyik ülésén beszédet tartott és beszédéből egy mondatot kifogásolt és tett vád tárgyává a népbünyész, nevezetesen: »A MONE szülője a Csaba... A vádirat szerint tehát fasizista és demokrácia ellenes egyesületben tevékenykedett.

A vádhatóságot dr. Jakobinyi Béla népbünyész képviselte, a védelmet dr. Fényes Jenő ügyvéd látta el.

Orsós professzor kihallgatása során kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A Csaba bajtársi egyesületnek szinte kivétel nélkül minden egyetemi tanár patronusa és tagja volt. Beszédében, amit felkérésre tartott, a diákokat korhajtja, hogy miért nem járnak többet az előadásra, miért nem tanulnak többet. — Könyvvel a kézben előre — mondta nekik és nem börtöl. A MONE-nak 1923 óta tagja volt, mert Szolmokra csak úgy neveztek ki kórházi orvosnak, ha belép, erre kényszerítette az akkori főispán, Almássy Sándor. — A MONE-nak nem volt választmányi tagja, sőt az alakuló gyűlés elől, hogy ne keljen azon részt venni, szándékosan elutazott Máramaroszigetere egy barátjához. Nem is volt jelen egy MONE gyűlésen sem. Állítólagos választmányi tagságáról is csak most szerzett tudomást. Az elnök kérdésére ezután előadta, hogy az igazolóbizottság határozata után a népbíróság igazolta, majd újrarafelvett kérték ellene és utána elsőfokon nyugdíjazásra ítélték, de a felelőzést már nem tárgyalták le, a B-lista hajtását következtében. Jelenleg Hajduböszörményben működik mint orvos.

A védő kérdéseire előadta, hogy testvérel, dr. Orsós Ferenc professzorral hadilábon állott, nem voltak jó viszonyban, sőt ő a nevet is meg akarta változtatni mert testvére neve és akkori működése teherterét jelentte neki. A védő kérdésre előadta még, hogy tény az, hogy 1944 májusában, a német megszállás alatt a klinikájára befogadta az újfelhérői csodarabot és kilenc másik zsidóval ott megintestizteletet is tarthattak.

Majd a tanukat hallgatta ki a népbíróság dr. Fornéth Béla professzor előadta, hogy szinte minden tanár kötelezőleg tagja, patronusa volt a Csabának. Orsós MONE választmányi tagságáról nem tud. Tudja, hogy Orsós Ferenc hátrányára volt Orsós Imre Jánosnak és tud arról is, hogy Orsós zsidó egyetemi hallgatók felvételét támogatta.

Dr. Kettesy Aladár egyetemi tanár arról tti vallomást, hogy a Csaba bajtársi egyesületnek minden egyetemi tanár tagja volt. Orsós a szigorlatokon nem volt szigorubb a zsidókhöz, mint másokhoz. Dr. Sántha Kálmán tanár, a következő tanu, nem jelent meg. A bíróság még több tanu halgatott ki, majd a perbeszédet után ítéletet hirdetett: Orsós Imre Jánost felmentette a vád alól. A népbíróság nem látta beigazoltnak azt, hogy a MONE választmányi tagja lett volna és ott működött volna, a Csaba bajtársi egyesületnek pedig csaknem minden orvos tanár tagja volt, a vád tárgyává tett kifejezés meg nem olyan, amit büntetni lehetne. A népbünyész felelőzést a felmentő ítélet ellen

Madarat tollalól, embert barátjáról

s talán azt is mondhatnánk üzletet, üzletembert nyomtatványról lehet megismerni. Mindenestre ha egy kereskedő izléses levélpapíron kresli fel üzletfelét, az csak jó benyomást kelt s talán a számla összege is könnyebben elviselhető, ha a számla kivitele csinos, tetszetős. Azt pedig említeni sem kell, hogy csak az olyan körlevélnék, röplapnak, fairagasznak van olvasója s így eredménye, mely feltűnősége mellett is izléses, szolid, tetszetős. Nyomatványait készítesse lapunk nyomdájában, a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-nél Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. Telefon 113. Vigmozi mozi bejárata mellett.

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

Nap-nap után látjuk az újságban, hogy most hivatalnokot, most oktort, most ezt, most azt tettek B-listára. Mi sokat gondolkoztunk azon, hogy mert a kenyérnekvalónk megterem, vagy egyikünk másikunknak a gazdánk illet mér, miért vagyunk mi a közellátásnál olyan másodrangu polgárok, akik a közellátástól semmit se kaphatnak, legfeljebb gyufát, meg sőt. Akárhány szegény földművesnek keskeje sincs, nemhogy tehene volna, de tejjegyhez, más egyéb jegyhez hozzá nem jut, mert kenyérnekvalója akad. Gyermekünk cukorjegy hiányában az ujjukat szophatják, mikor mások gyermekkel az ingyen csokoládét nyalogatják. Már azt pedig és sok más egyebet a magyar nemzet összességének ajándékozták. Hej, de most már tudjuk, hogy minket Debrecenben közellátási B-listára tettek, csak azt nem tudjuk miért? s miért hátrább való a magyar földműves Isten más teremtésénél? (Aláírás.)

* A Hasomé Hacaír (Marxista Cionista Ifjuság) debreceni csoportjának napközi otthona megnyitott. 8 éven felüli gyermekek szakszerű nevelését és ellátását biztosítjuk. Jelentkezés Simonffy u. 37.

— Dr. Ilyés Gábor vizsgálóbíró pénteken is — negyedik napja már — folytatja a helyszíni vizsgálatot és kihallgatásokat a Hortobágyon az átadó állomás körüli visszaélések ügyében. A bűnyügy szálai egyre messzebb nyulnak és emiatt tart Ily sokáig a helyszíni szemle és a vizsgálat.

Válasz két cikkre

1. A Népszava és Néplap két természetesen találom. Demokráciában szabadsajtó van. Mindenki szabadon hirdetheti gondolatait.

2. Ha egyetlen vagongyári munkás előtem kijelenti, hogy a Kiszagda Pártha való belépésre kapacitáltam, soha többé munkáskérdéssel nem foglalkozom.

3. Munkás voltam, az is maradtok. Öreg vagyok elismerem, de a szívem megmaradt annyira fiatalnak, hogy nemcsak a debreceni vagongyári munkások, hanem az ország egész ipari és mindenfajta munkásai elférnek benne.

4. A kiszagdapártinál is ezt a felfogást valloim és képviselem. Eddig még senki nem kifogásolta. Mert ha kifogásolta volna, már régen nem volnék kiszagdapárti.

5. Ne haragudjanak reám, hogy én is szeretem a munkásokat és nagy örömmre szolgál, hogy önk is szeretik. Így közös erővel előbbre tudjuk vinni a keserves magyar munkássorsót.

6. Tessék meghívni, hogy a Debrecenben nemcsak most adott teret a munkásérdekek védelmének, hanem akkor is, amikor az nagyon kockázatos vállalkozás volt.

7. Próbáljuk meg már a féltékenységet és gyűlölködést félretenni és szeretettel, megértéssel előbbre vinni a magyar demokráciát.

8. Azt pedig, hogy ki melyik pártinál gondolja nnek megvalósítását, bizzuk önmagára, mert ezt követeli a demokrácia.

Dózsa György

A parasztlátogatása az ipari munkásságnál

Az Országos Parasztnapokkal kapcsolatban hétfőn, szeptember 9-én délelőt 8 órától délután 4 óráig Budapest legnagyobb és legkorszerűbb gyárait látogatta végig a parasztság. A malom, textil, bőr, gyógyszer, konzerv, olajütő, mezőgazdasági gép, szérumtermelő gyárak nyitják meg kapuiukat a parasztság előtt hogy a parasztság és munkásság az ország legnagyobb két dolgozó rétege, az ipar és a mezőgazdaság közvetlen érintkezésével is mi nél hamarabb egymásra találjon nemzetünk holdogulására. A gyárlátogatások szervezeten, csoportonként történnek. Részletes tájékoztatást a gyárlátogatások helyéről a Parasztnapok rendezősége adja meg.

Debreceni stat. izr. anyahitközség.

ÉRTESETÉS

a templomülések bérbeadásáról. Közzöljük t. Hittestvéreinkkel, hogy a Kápolnás-utcai templomunkban levő ülések bérbeadását az 1946—47. évre megkezdttük.

Mindazok számára, kiknek az 1945—46. évben ezen templomunkban már bérelt helye volt, biztosítjuk az elővételi jogot 1946. évi szeptember hó 15-ig bezárólag.

Az ülések bérbevétele szeptember hó 9-től kezdődőleg hitközségi irodánkban a hivatalos órák alatt (d. e. 9—12 és d. u. 3—6 órák között) eszközölhető, ahol egyben az ülések bérletére vonatkozó minden felvilágosítást megadnak.

Tekintettel arra, hogy az elkövetkező nagyünnepeken csak a Kápolnás-utcai templomban tartunk istentiszteletet, kérjük t. Hittestvéreinket, hogy az üléseket a maguk számára kellő időben biztosítsák. Az elhőtség.

Kitünő minőségű Fajborok nagyban Eisdorfer Hatvan-u. 57.

